

ničním provozu neobsahovaly ustanovení o ručení dráhy za ztráty při provozování šaten, pojal řád o železničním provozu ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. z. do § 39 ustanovení, že dráha ručí v případě zřízení šaten v nádražích jako schovatel (kteréž ručení ostatně státní dráhy rakouské již dříve dle věstníku minist. č. 53 z roku 1906 převzaly.) Dle tohoto ustanovení tedy ručí dráha v případě zřízení šatny v nádražích jako schovatel bez rozdílu, zdali šatnu obstarává ve vlastní režii svými vlastními zřízenci, či dává ji obstarati podnikatelem. Vůči obecnstvu jest dráha samoschovatelem, na tom, jakou má úmluvu s podnikatelem, jemuž obstarávání šatny zadala, nezáleží, to jest věc, týkající se jediné interního poměru mezi dráhou a podnikatelem. Vzhledem k tomuto právnímu názoru na věc jeví se doplnění shora uvedené, jež odvolací stolice v usnesení v odpor vzatém nařídila, pro rozhodnutí sporu zbytečným, a důsledkem toho nezáleží také na tom, jaký jest právní poměr ostatních osob, v šatně na nádraží zaměstnaných vůči žalovanému nebo vůči dráze, rovněž tak jako nesejde na tom, zdali žalovaný vůbec provozuje samostatně živnost zasílatelskou — jež ostatně se spornou věcí nemá pranic společného, nejednáť se o uschování z poměru zasílatelského — nebo živnost uschovací.

Čís. 367.

Splniště a tudíž i měna přisouzených útrat řídí se předpisem § 1420 obč. zák.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1920, R II 1/20.)

Rozsudkem okresního soudu ve Frýštátě ze dne 30. května 1919 a potvrzujícím rozsudkem odvolacího soudu v Těšíně ze dne 26. srpna 1919 byly zvítězivšímu žalobci přisouzeny útraty penízem 180 K 50 h a 122 K 85 h. Splništěm právního nároku, o něž ve sporu šlo, byl Karvín. Žalobce vedl exekuci na vydobytí přisouzených útrat žádaje zaplacení v korunách československých. První soud (okresní soud v Bohumíně) exekuci povolil. Rekursní soud, změniv usnesení soudu první stolice, povolil exekuci pouze ku vydobytí neokolkovaných rakouských korun. Důvody: Nelze pochybovati o tom, že útraty jest zaplatiti ve starých neokolkovaných korunách, ježto oba rozsudky, jimiž byly přisouzeny, mluví o korunách bez jakéhokoliv dodatku, v době a na místě vydání rozsudku byly tehdy — a jsou dosud — neokolkované koruny platnou měnou a slezské soudy za demarkační linií odsuzující ku placení bez dodatku, rozumějí tím pouze staré neokolkované koruny a ježto konečně útraty zastupování, jež mají býti nahrazeny, vznikly za demarkační linií.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

V otázce, v jaké měně lze a dlužno zapraviti peníz, jenž soudcovským výrokem byl přiřčen, záleží v první řadě na obsahu soudcovského výroku, podpůrně pak přicházejí v úvahu dispoitivní předpisy zákona. V případě, o který se zde jedná, řečená otázka obsahem exekučních titulů řešena

není. Není jimi vyřešena výslovně, ježto útraty přisouzeny v korunách bez bližšího označení, a nelze důvodně za to míti, že řešena byla alespoň mlčky v ten rozum, jak přísudek útrat vyložil soud rekursní. Vždyť žalobci již v době rozsudku měli své bydliště v obci, jejíž příslušnost k čs. republice nebyla ani v nejmenším pochybnou, a jak soudu procesnímu, tak soudu odvolacímu nebylo neznámo, že v čs. republice platí prozatím ustanovení všeobecného občanského zákoníka. Nemohlo proto soudům, od nichž pocházejí exekuční tituly, ujíti, že, nestanovily-li po této stránce v rozsudcích výslovně nic jiného, dojdou v otázce, v které korunové měně lze a dlužno přisouzené útraty platiti, k působnosti předpisy zákonné. Těmito zákonnými předpisy nejsou však předpisy platné v oblasti soudu procesního, pokud se týče soudu odvolacího. Rozhodnými jsou zde ustanovení §§ 1420 a 905 obč. zák. (v doslovu III. dílčí novely), dle nichž v otázce měny záleží na právních předpisech místa plnění. Místem plnění pro závazky, určené soudcovským výrokem, není však, jak namnoze (Hasenöhr, das öster. Obligationenrecht, druhé vydání, svazku prvního str. 316) se uvádí, místo soudu, nýbrž rozhodují zde předpisy §§ 905 a 1420 obč. zák., ježto onen názor postrádá veškeré zákonné opory a vedl by k důsledku zajisté neudržitelnému, že dlužník, jenž všemi třemi stolicemi byl k plnění odsouzen, musel by plniti na čtyřech různých místech. Pro splnění hlavního závazku, jenž rozsudkem se nezakládá, nýbrž jen jako po právu trvající se prohlašuje a vykonatelným se činí, bylo by místem plnění místo naznačené v §§ 905 a 1420 obč. zák., pro placení útrat pak místo jedné každé ze tří stolic, při čemž vzešly by ještě další pochybnosti v případech různých se rozsudků. Dle toho, co uvedeno, dlužno za místa plnění ohledně útrat, o jichž exekuční vydobytí se zde jedná, považovati Karvín jakožto bydliště dlužníků a, ježto toto místo je nesporně ve státním území čs. republiky, jsou zákonné předpisy tohoto státu směrodatny, kterak dlužno zapraviti závazky, znějící na rakousko-uherské koruně, jsou-li splatny v oblasti čs. státu. Takovéto závazky dlužno dle § 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. vyrovnati v korunách čs. Těmito nejsou však staré neokolkované rakouské korunové bankovky, jež dle § 8 nařízení ministra financí ve srozumění s ministrem spravedlnosti ze dne 25. února 1919, čís. 86 sb. z. a n. nejsou, počínajíc 10. březnem 1919 na území čs. státu na dále zákonným platidlem a jichž dovoz a zasilání do území čs. státu jest dle § 2 nařízení ze dne 10. června 1919, čís. 311 sb. z. a n. zakázán. Ježto pak dluhy peněžité jsou dle § 905 odst. 2 obč. zák. (§ 1420 obč. zák.) dluhy donosnými, t. j. dlužníku náleží, by je na své útraty a nebezpečí dodal věřiteli v jeho bydlišti, nebylo by splnění dluhu při stanovisku rekursního soudu vůbec právně možným, ježto věřitel neokolkované bankovky není povinen přijati a dodání jich poštou je vyloučeno.

Čís. 368.

Účinnosti mimosoudní výpovědi není na závalu, že formálně řízena byla jen na jednoho z více najímatelů a že vzájemný jejich vztah rodinný byl nesprávně označen, jen když všichni najímatelé o výpovědi fakticky se dozvěděli a musilo jim býti známo, oč se vlastně jedná.